

Professor Kuran barada

Category: Gurhany öwreniș we Hadys ylmy, Kitapcy, Sözler
написано kitapcy | 26 января, 2025

Professor Kuran barada PROFESSOR KURAN BARADA

Professor Klaus Şwarsenau Germaniyada dörän taze filosofiki akymyň liderleriniň biri hasaplanýar. Eger-de ýakyn geljekde Ýewropada yslam bilen bitewileşen hakyky manysyndaky we arassa hristiançlyk yüze çykaýsa, onda munuň yüze çykmagynda şübhесiz bu adamyň paýy uly bolar. Ylym dünýäsi üçin uly gymmaty bolan bu alym professor Gans Küng bilen bile Bediüzzaman Said Nursiniň ýarym asyr mundan ön habar beren «Musulman isaýylar» jemgyyetiniň ylmy esaslaryny goýdy. Bu bolsa hristianlaryň musulmanlara, pygamberimiz Hezreti Muhammede (s.a.w) we Kurany-Kerime garaýylaryny taryhy nogsanlyklardan arassalanan görnüşde hakykata ýakynlaşdyrdы. Kurany Kerimi deñi-taýy bolmadyk almaza meñzedýän Şwarsanau: «Onuň ähli ýüzi many ysyklaryny saçýar. Galyberse-de Kuran Allanyň ähli döwürlere ýüzlenýän, ähli döwürlerde güýjünü saklayán kelamy hökmünde yzygiderli okanyňa degýändir. Eger siz oňa doly berilmeseniz, ol hem size syrlaryny doly açmaz» diýýär. Hut özünüň tejribeleri bilen Kuranyň hem ruhum, hem-de

bedeniň şypa çeşmesidigini subut eden alym bu ylahy kitaba «Injiliň kwadraty bolan bir kitap» diýip baha berýär. Dortmund uniwersitetiniň geologiya kafedrasynyň professory bolup işleýän Śwarsenau Kuranyň hristianlary, ýahudylary we musulmanlary birleşdir jek ýeke-täk ylahy çeşmedigini aýdýar. Ynha onun Kurana bolan ginişleýin garaýsy: «Men özümi Kurany Kerim barada dime gowy pikir edýän hristian hasaplaýaryn. Öñ hem Kurany birnäge gezek okamaga çalyşdym, emma hiç zada düşünmedim. (Alymyň düşünmedim diýýän zady Kuranyň özi däl-de terjimesi ýa-da düşündirişli tefsiri bolmaly. Olaryň bolsa Kuranyň ýerini tutmajakdygy hemmä mälimdir.) Şondan birnäge wagt soň menin ruhy dünýämde nähilidir bir täsin öwrülişigin bolýandygyny andym. Men özümi boşlukda ýaly duýýardym we ähli zat meniň üçin manysyny ýitiripdi. Birden mende Kurany okamaga bolan güýcli isleg döredi. Şol bir wagtda men bu mukaddes kitaba düşünmek üçin ona bütin durkuň bilen berilmelidigine göz yetirdim. Şondan son Kurany örän ünsli we ylas bilen okamaga başladym. Ony okan halatymda öňünden edýän ýaramaz pikirlerimden özümi saplap, uzak wagtlap yerlikli pikirlenmäge çalyşdym. Ahyrsyny Kurany-Kerimiň Allanyň kelamydygyna doly göz ýetirdim. Hawa, Kuran Allanyň kelamydyr. Ol adamlaryň yüregini açýar, olaryň ruhuna ýagtylyk saçýar, ruhy sarsgynlaryny aradan aýyrýar, şübhelerden halas edýär we ähli ruhy duygularny kanagatlandyrýar. Stili we manisy taýyndan oňa taý geljek kitap ýokdur. Ol Injilden birnäge gat ýokardadır. Diýseň güzel many nagışlary bilen bezelen, deňsiz-taýsyz göwhere meňzeýär. Men «Kuran ylmy» atly eserimi hem şu hakykaty adamlara beýan etmek we düşündirmek üçin ýazdim. Hristiançylykda howply bir ynanç bar. Bu ynanç Allany diňe öz diniň üsti bilen tanamak ynanjydyr. Hristianlaryň bu ýaramaz ynançdan yüz öwrüp, Kurany jany-teni bilen deňlemekleri gerek. Çünkü Injilde Allanyň taryp edilişi yalnyşlyklardyr nogsanlyklardan doludyr. Öñki çeşmelerde aýdylan zatlar bilen täze çeşmelerde aýdylýan zatlaryň arasynda örän uly tapawut bar. Injile düşünmek babatda Kuran nähili rol oýnaýar? Bu sowala jogap bermek üçin Injiliň häzirki döwre gelip ýetmek üçin nähili yol geçendigini bilmek gerek. Mälim bolşy ýaly, Injil Hezreti Isa pygambere indirilen wagtynda ýaylmady. Ilkinji nusgalary ondan-mundan eşidilen sözlere we hekaýatlara esaslanıldı. Sonuň üçin hem Injilin öz hakykylygyny doly gorap saklandygyny aýtmak örän kyn. Galyberse-de ilkinji

hristianlardan galan hekaýatlaryň ählisiniň toplanyp alnandygy-da belli däl. Munuň tersine, Kurany-Kerimiň ýekeje harpy-da bozulmandyr we asly üýtgedilmändir. Ol özünden öň inen ylahy kitaplarda gürrüň berlen zatlaryň ählisini dolulygyna orta atýar. Adamzadyň geçmişi baradaky rowaýatlardyr kyssalary hiç hili bozman we üýtgetmän bize ýetiren hem-de bizin başdaky tebigatmyzy beyan edýän Kurana minnetdarlyk bildirmelidiris. Kuranda aýdylmagyna görä, Hezreti Isa (a.s) Allanyň guly we pygamberidir. Hezreti Meryem bolsa hormatly aýallaryň biridir we ol Hezreti Isany (a.s) atasyz dogrupdyr. Hezreti Isa (a.s) öldürilmändir, asmana çykarylypdyr. Ol ahyrzamanda täzededen Ýere gaýdyp geler, musulman bolar we dinsizler bilen göreşer. Hut şonuň üçin hem Kurana garşı çykmagymyza hiç hili sebäp ýokdur.

(Hezreti Isanyň täzededen Ýere inmegi meselesiniň göçme manyly tarapy hem bardyr. Ýagny bu oňa tabyn bolan hristianlar käbir ýalňyş ynançlardan saplanarlar, yslama tabyn bolarlar, dinsizlere garşı göreşerler diýmekdir. Hormatly professor munuň aýdyň mysalydyr. Awt.)

Kuranyň «Muhammet Allanyň ilçisi we iň soňky pygamberidir» diyen aýaty hristianlar üçin nähili manyda gelýär? Muňa menzeş bir jümle Ýuhanna Injilinde-de bar. Onda şeýle diýilýär: «Men size dogrymy aýdýaryn. Meniň gitmegim siziň üçin haýyrlydyr. Çünkü men gitmesem Paraklet size gelmez, ýöne gitsem geler. Ol size ähli hakykaty ýetirer. Ýöne diňe özüne mälim edilen zatlary aýdar. Özi barada gürrüň etmez. Geljekdäki hakykatlar barada size maglumat berer». (Ýuhanna 16.7.13) Şu zatlary aytmak bilen Hezreti Isa bu ýerde özünden soň geliek pygamber barada habar berýär. Onuň adyny «Paraklet» diýip tutýar. (Paraklet-erbetligi we gowulygy biri-birinden aýyl-saýyl edýän adam diýmekdir. Ol Pygamberimiziň (s.a.w.) Faruk diýen adyna gabat gelýär.) «Paraklet» Kurany Kerimde gürrüni edilýän Ahmetden başga hiç kim däldir.

Wehbi WAKKASOGLY.

Suratda: Özbek aýdymçysy Dildara Nyýazowa Gurhany öwreniš we Hadys ylmy